

גליון ז'

חודש כסלו

תהא שנת פקודיך דרשתי

פלאות עדרותיך

אמרות טהורות מהגה"ח רבי יצחק פייוויש גינזבורג שליט"א

דברי אמונה

אותי בבריותי, מעלה אני עליך כאילו אתה שותף עמי בברייתו של עולם – 'קונה שמים וארץ'."

ב. אברהם קנין אהר

ועל פי דברים אלו של המדרש, מבואר מה ששנינו באבות 'אברהם קנין אחד... דכתיב 'ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ'". והיינו שאברהם אבינו, איש החסד, עושה חסד עם הבריות ומקדיש חייו לפרסם את ה' בעולם. ולכן הוא נקרא "קונה שמים וארץ" ושותף לה' במעשה בראשית.

ויש לבאר, מהו ענין ה'קנין' ולא יזהו בחינה הוא רומז. והביאור על זה בחסידות, שזהו ענין 'העלם וגילוי'. והיינו, דכשם שבקנין אין נפעל שום שינוי בדבר הנקנה אלא רק מעבר בעלות, כמו כן כשדבר יוצא מההעלם אל הגילוי לא נתחדש ולא נשתנה בו כלום, מלבד זה שהדבר עצמו כמו שהוא בא לידי גילוי.

ג. 'אצילות' – גילוי ההעלם

ואם כן ה'קנין' רומז לעולם האצילות, עולם האחדות, בו גלוי שהכל הוא אך ורק אלקות. דהנה, אנו אומרים בקידוש לבנה "ברוך עושך, ברוך יוצרך, ברוך בוראך, ברוך קונך" כנגד העולמות עשיה יצירה בריאה אצילות. עולם האצילות הוא 'עולם הקנין' משום שהוא נאצל בדרך

בידינו חלקים מארץ ישראל ובידינו הדבר להתנהג באופן של גאולה ולומר שכל הארץ שלנו).

ברגע שעם ישראל מאמין כראוי ואומר בפשטות את האמת, אזי כל העמים יקבלו את האמת. פעם בקשו מהרבי להגדיר את ההבדל בין יהודי לאינו-יהודי, והרבי אמר שיהודי הוא 'משפיע בעצם' ואילו הגוי הוא 'מקבל בעצם' – אם רק נשפיע כדבעי, הגוים יקבלו את דברינו בפשטות, בלי כל ערעור.

וליתר ביאור, יש לומר, שרבי יצחק לשיטתו שמפרש את הפסוק 'ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ' – "אמר רבי יצחק: היה מקבל את העוברים ואת השבים, ומשהיו אוכלים ושותין היה אומר להן ברכו! והן אומרים לו מה נאמר? והוא אומר להם אמרו 'ברוך אל עולם שאכלנו משלו'. אמר לו הקב"ה: אני לא היה שמי ניכר לבריותי והכרת

החוק והמשפט הכופה על העם, בכח ובחוצפה, ערכים שליליים שאינם יונקים מהתורה. והרמז, ציונות גימטריא "לא תנאף".

וכן הכנסת והממשלה שאינם ממלאים את תפקידם להגן על העם כראוי, וזה נוגע לשפיות דמים, והרמז – ציונות גימטריא "וימלך... וימת". לעומת זאת, בצבא יש חלק טוב – מסירות הנפש לשמירת העם וארצו, כאשר הזכרון הכי חשוב ומוכרח לחיינו וקיומנו בארץ ישראל הוא "זוכרת את הוי' אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל" – וזהו המפתח לתיקון הצבא. עיין שם באריכות בכל זה.

ה) הדברים מיוסדים על שיחות קדשו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש (ובפרט ליקוטי שיחות חלק ל"ה לך-לך א').

ו) ב' ר' מג, ז. ביאור ה'לשיתנו' ראה בהערה שבסוף דברינו.

א. דיבור של אמונה

האמונה שבתוך הלב צריך להביאה לידי גילוי על ידי דיבור בפה, בסוד "האמנתי כי אדבר". זהו גם עומק הכוונה בדברי רש"י מיד בתחילת התורה: "אמר רבי יצחק, לא היה צריך לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם לכה שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שאם יאמרו אומות העולם לישראל כו' הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא ... וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

ה' רוצה, שכל העמים יקבלו את האמת האלקית מאתנו – עם ישראל. המענה לטענת 'לסטים אתם' תלוי בזה שאנחנו עם ישראל נגיד את האמת, אשר הקב"ה נתן לנו את הארץ לנחלת עולם (והגם שעוד לא הגיעה הגאולה האמתית והשלמה מכל מקום כבר עתה נתן הקב"ה

א) תהלים קטז, י (ראה בית אברהם למהר"א מסלונים ר"ה ד"ה אמרו).

ב) ולכן נאמר "כח מעשיו הגיד לעמו", הגם שזהו מענה ותשובה לטענת אומות העולם, כי מהצורך שאנו עם ישראל נאמר את זה להאומות.

ג) "אם יאמרו אומות העולם לישראל ליסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים" (רש"י שם)

ד) וראה מה שמבואר בספר קומי אורי, מאמר 'לפצח את האגוז', בענין בירור הציונות. אשר יש כאן פרי וקליפות – הפרי הטוב הוא עם ישראל החוזר לארץ ישראל, והקליפות הם הלבושים הקיימים: התנועה הציונית הקימה דמות של "יהודי חדש", כופר בה' ובתורתו, וניסתה בכח ובזרוע לעצב יהודים בדמות זו. וזה נמשך עד היום, והשופר העיקרי שלה הוא התקשורת. והרמז, ציונות גימטריא "דבר פעור". וכן מערכת

(ז) פרק ו' משנה י'.

(ח) תורה-אור עה, ד.

(ט) לפי נוסח הארז"ל.

(י) פע"ח שער ר"ח חנוכה ופורים פרק ג'.

של 'העולם וגילוי' והיינו, שאין בו מציאות חדשה של יש ונברא, והוא רק הגילוי של מקורו האלקי. ואין עוד מלבדו יתברך. ולזה תמצא אשר 'קנין אחד' בגימטריא 'אין עוד מלבדו'.

ושלימות הענין ד'אברהם קנין אחד' הוא שגם כאן למטה בעולם הזה החומרי מתגלה הבחינה ד'אין עוד מלבדו' ד'אצילות' וגם ב'בריות' נעשה 'שמי ניכר' ו'הכרת אותי'.²⁷ והוא על פי מאמרו של הרב המגיד ממעזריטש נ"ע "אצילות איז אויך דא".²⁸ ולכן נאמר קנין 'אחד' ולא 'יחיד' שבחינת קנין מתגלה גם בז' רקיעים וארץ ('ח') ו'בד' רוחות העולם ('ד').

ובזה מיושב ומבואר מהו החידוש ב'אברהם קנין אחד' על 'ישראל קנין אחד',²⁹ ולכאורה קשה, הרי אברהם הוא אבינו הראשון והריהו בכלל 'ישראל'. אלא, שאברהם קובע ברכה לעצמו, והוא, כי החידוש ב'ישראל קנין אחד' הוא מה שבנשמות ישראל מתקיים הפלא של 'קנין אחד' שגם כשהן יורדות לעולם התחתון הן נשארות מאוחדות עם ה' כמו בעולם האצילות. ומוסיף על זה אברהם אבינו, שהוא מגלה אחדות ה' גם בכל העולם כולו.

ומבואר בעומק אשר "ענין זה הוא מצד (המשכת) העצמות, דמצד יש האמיתי אפשר שיהיה חיבור דיש הנברא כמו שהוא במציאותו עם יש האמיתי".³⁰

ה. ביאת הארץ

אמרו חז"ל שאם משה רבינו היה נכנס לארץ לא היתה נדרשת שום מלחמה.³¹

- (יא) הנ"ל סוף אות א'.
(יב) כנ"ל שם.
(יג) אצילות הוא גם כאן למטה בעולם הזה.
(יד) שם בפרקי אבות.
(טו) לשון קדשו שם בליקוטי שיחות. "ענין זה – לחבר את האלקות עם העולם כפי שהוא במציאותו – הוא רק מצד נשיאת ההפכים של עצמות ה'".
(טז) ראה רש"י דברים א, ח "אילו לא שלחו

והיינו, מול האמת של 'משה אמת' כולם נכנעים מיד. ומשלא זכינו, ויהושע הכניס את העם לארץ היינו זקוקים למלחמה. אבל בגאולה האחרונה נאמר "ברוח שפתיו ימית רשע"³² ומקובל מצדיקים שמשיהי יכבוש את העולם כולו בלי יריה אחת!³³ – הכל בכח הדיבור שלו.

בכניסה הראשונה לארץ היה 'כיבוש' ובכניסה השניה היתה 'חזקה' אבל בפעם השלישית לא נצטרך 'כיבוש' או 'חזקה' אלא רק להגיד ולהכריז³⁴ על הבעלות שלנו, בלי יריה אחת. כל תיקון המדינה מתחיל מהחלת ריבונות על כל הארץ,³⁵ וההתחלה בזה הוא החלת ריבונות בדיבור – אמירה אמיתית, מתוך אמונה פנימית, שה' נתן לנו את הארץ.

כיבוש וחזקה הוא עבודה באופן של התלבשות, ואילו עתה העבודה היא על ידי דיבור המבטא את האמונה, וזהו בחינת אצילות לגלות את ההעלם. 'כיבוש' שייך לזכרים דוקא – "איש דרכו לכבוש"³⁶, ואילו דיבור של אמונה שייך יותר לנשים בבחינת "כן בנות צלפחד דוברות"³⁷, שמחבבות את הארץ.

ה. התגלות משיח

ובפרטיות יותר, אנחנו נמצאים בהכנה לימות המשיח, ועלינו 'לחיות עם משיח' (ובכך גופא להביא את המשיח). אשר על כן, אין אנו מסתפקים בגבולות של עולי בבל (גבולות החזקה) או אפילו של עולי מצרים (גבולות הכיבוש), אנו צריכים את הגבולות של ארץ ישראל השלימה, ארץ עשרת העממים שה' מבטיח לאברהם אבינו מרגלים לא היו צריכים לכלי זיין".

- (יז) ישעיה יא, ד.
(יח) שיח שרפי קודש (ברסלב) א, סז. וראה ליקוטי מוהר"ן ב'.
(יט) ובלשון קדשו של רש"י הנ"ל 'הם אומרים להם'.
(כ) ראה באורך בספר 'תיקון המדינה' חלק ד'.
(כא) יבמות סה, ב.
(כב) במדבר כז, ז.

בברית בין הבתרים – "מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת, את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני, ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים, ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסים".³⁸

והחידוש בהבטחה זו הוא, שהנה לפני כן כתוב בפרשה³⁹ "לזרעך אתן את הארץ הזאת" ו"לך אתננה"⁴⁰, בלשון עתיד, אבל בברית בין הבתרים נאמר "לזרעך נתתי את הארץ הזאת" בלשון עבר, "אמירתו של הקב"ה כאילו היא עשויה"⁴¹, והיינו שהארץ כבר ניתנה לנו, היא שלנו, ורק צריך לגלות זאת מההעלם.

אנו נדרשים היום להתחזק באמונה ולהתעצם בה, שהאמונה תהא גלויה אצלנו, ואזי היא תפעל על כל העמים. צריך לשנות את המציאות בכח של 'גילוי דעת', של אמירת האמת. למשל, כאשר לומדים ברכים 'דבר מלכות'⁴² הרי בזה מתחברים לדעת האמת, לראות את המציאות בעינים של אמונה. רבי אייזיק מהומיל אמר שאדמו"ר הזקן הוא 'רופא עינים'⁴³, גם הרבי הוא רופא עינים – הוא רוצה שנפקח את העינים ונראה שמשיהי כבר כאן.

הפעולה היום היא בדרך של העלם וגילוי – האמת נמצאת, העולם כבר מוכן לקבל, וכאשר אנו מגלים ומפרסמים את האמת אזי "אמת קנה", כולם יקנו את האמת.⁴⁴

(מעובד מתוך גליון נפלאות וירא תשפ"ד)

- (ג) בראשית טו, יח-כא.
(ד) שם יב, ז.
(ה) שם יג, טו. דהיינו,
(ו) רש"י בשם המדרש.
(ז) שיחות קודש מתקופת 'מבצע משיח' (שנת תנש"א-ב).
(ח) במכתבו הנדפס בסוף הספר שני המאורות.
(ט) וזהו שרבי יצחק לשיטתו שבחינת קנין ד'אצילות' (שבהמדרש על 'קונה שמים וארץ') הוא היסוד להדיבור-של-אמונה (ראה לעיל אות א') שבהמענה לטענת 'לסטים'.

המשך פתיחה לקנין מעמ' 4

רוקד בדבקות, ומחכים שהריקוד יפעל את פעולתו וכולנו נלך ביחד ל'משיח טאנץ'. אך האידנא אין די בהבטה – כדי לזרז את ביאת המשיח, יש לקום ולרקוד!

ומשמחת, "פקודי הוי' שרים משמחי לב!" כשמקבלים מעט 'חוש' על התיקונים שפעל רבי אלימלך בריקודיו לפני הכלה, גם אנחנו עומדים מרותקים להביט בו

באהבה. מי שנותן את דעתו בכל מעשיו להבאת הגאולה – לתקן תיקונים בתורה כמו בהכנסת כלה – לא נותן ל'דרשות' להסיח את דעתו מהתכלית, פקידת ה' את עמו, אשר לאחריה תתגלה "תורה חדשה"

זממנה יושע

יצא לאור בשנת ה'תשס"ו – קמ"ה עמודים

על 'קליפה קדמה לפרי', ופרצוף העניינים בהם כלל זה מתבטא [לדוגמא – "ברישא חשוכא והדר נהורא" (כתר), "מתוך שלא לשמה בא לשמה" (בינה), "דרך ארץ קדמה לתורה" (חסד), "שבירה קדמה לתיקון" (נצח), "צדיקים תחילתן ייסורים וסופן שלוח" (הוד), וכו']. למאמר נספח, "המלכות תיהפך למינות", המבאר זאת ואת מציאותנו כיום בדרך החסידות, ע"פ עצם גדילתו של משה רבינו בבית פרעה.

עת צרה היא ליעקב וממנה יושע

כתב מורנו הבעש"ט (כש"ט, קה"ת, הוספות, אות ח'): "... וע"ד שכתוב "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", דלא זו בלבד שיפטר מן הצרה, אלא עוד כי "וממנה יושע", דמן הצרה ההיא תצא לו עוד ישועה". המאמר פותח בהעמקה בשרש המילה צרה, והתבוננות בפירוש המלים היוצאות ממנו – צרי – צור – וצור חבלי בעת צרה", צירים (צור חבלי" – מלשון חבלי לידה) – צירי לידה (קליפה קדמה לפרי), הציר, שליח ה', ועוד. במאמר זה, לאחר ההעמקה בהפיכת הצרה לצור (כדברי הבעש"ט שם), בתור התחלה ע"י התנתקות מהמסד הקיים (כמבואר בארוכה במאמר "לפרוש מן האתון", בספר "קומי אורי") – ופרצוף מעמיק בעניין זה. למאמר זה נספח – "עז וחדוה", אשר הוא פרצוף בפני עצמו על שילוב העז והחדוה, בהתבטאותם בעשרת כוחות הנפש, כאשר בכל ספירה מביאים ודנים בעניין זה מדברי גדולי התורה והחסידות בכל הדורות – החל מהתניא ומי השלוח, דרך פרי הארץ, עבודת ישראל, נעם אלימלך, רבי אברהם אבולעפיה וצדקת הצדיק, וכלה במלבי"ם, הרד"ק, האריז"ל והשל"ה.

מהות הספר

כתב הרמב"ם בהלכות תעניות: "אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו, וצרה זו נקרה נקריה, הרי זו דרך אכזריות, וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות. הוא שכתוב בתורה 'והלכתם עמי בקרי, והלכתי עמכם בחמת קרי', כלומר שאביא עליכם צרה כדי שתשובו. אם תאמרו שהוא קרי – אוסיף לכם חמת אותו קרי". משמע, שצרה צריכה לעורר זעקה, וזעקה נכונה אינה כזו שרק קובלת כלפי שמיא, אלא אף כוללת התעוררות לתשובה מצד הזועק.

בספר "וממנה יושע" מקובצים כספר שני מאמרים שנערכו ועובדו ע"פ שיעורים ודא"ח מרבינו שליט"א שנתנו ב"עת צרה ליעקב" – שנת הגירוש הנורא מגוש קטיף ומצפון השומרון (תשס"ה). שם הספר מעיד על מגמתו: לדלות מתוך השבר תקוה חדשה וכיוון חדש, כאשר כל זה דורש לא רק בירור מה וכיצד לחשוב ולעשות, אלא גם איך להתייבב כעת בפני ה'. בעת צרה כמו שלנו כעת – בשעת המלחמה הנוראה בעזה, הגובה רח"ל חללים חללים מבניו אהוביו של ה' ומעוררת את כל ישראל לתשובה, אין לנו אלא לשוב אל הדא"ח שנאמרו אז ולבחון את זעקתנו וכיווננו, שוב, מחדש.

קליפה קדמה לפרי

המאמר הראשון, ע"י ניתוח מעמיק של מבנה הממסד השולט כיום בארה"ק ע"פ עקרונות הקבלה והחסידות – נועד להגדיר מחדש את הכיוון הכללי למאבק נכון בממסד. למאמר שלושה חלקים, ובהם שני 'פרצופים' חשובים – פרצוף הדמיות המלמדות

להזמנת כל ספרי רבינו שליט"א

טל' 052-897-9067 או 058-672-9270

באהרלי צדיקים

הרה"ק רבי אלימלך זעבובי"א מטאהש

הרה"ק רבי אלימלך, הסבא קדישא מטאהש, היה בנו של מייסד שושלת טאהש – הרה"ק רבי משולם. בעת פטירת אביו הר"מ בכ"ח סיון תרל"ג, היה רבי אלימלך עדיין נער. את מקום הר"מ מילא בינתים חתנו, הרה"ק רבי יהוסף רוטנברג מקאסאן. רבי אלימלך גדל והתחנך בבית גיסו, עד שנישא לבת הרה"ק רבי יצחק אייזיק וייס אב"ד סבליאבה, ולאחר נישואיו עבר למקום מגוריו חתנו במונקאטש. בשנת תרנ"ח התמנה לשבת על כיסא אביו בטאהש בעידוד רבו, הרה"ק רבי אליעזר מקאמראנא. נסתלק בכ"ג בכסלו תש"ג.

מצווה טאנץ

כאשר השיא הרה"ק רבי מאיר יוסף מקרעסטיר את אחותו (לאחר פטירת אביו), השתתף הרה"ק רבי אלימלך מטאהש זצ"ל בשבע ברכות ונתכבד באמירת שבע ברכות. כשהגיע לברכה אחרונה העמיד את הכוס על השלחן, עמד ממקומו והחל לרקוד לפני הכלה עם הנארטל בידו. שאל שם אחד לחבירו: מה היתה כוונת הרבי הקדוש? ענה לו חברו שהיה שמח מאד בזה שיתומה נישאת, וכשהגיע לברכה אחרתא שוב לא היה יכול להתאפק, ועל כן התחיל לרקוד.

כשהשיא רבי מאיר יוסף מקרעסטיר זצ"ל את בתו הראשונה, הגיע הרה"ק רבי אלימלך מטאהש זצ"ל על החתונה. רבי אלימלך רקד מצווה טאנץ לפני הכלה וסיגאר בפיו, במשך חצי שעה. הוא רקד בדביקות כל כך, שכל הקהל אשר עמדו סביבו הסתכלו במשך כל אותו הזמן, ולא הורידו עיניים מהצדיק – על אף שלא היו מחסידיו.

כלותיו. אפשר להבין מדוע רוקד אלימלך לפני רות, אמה של מלכות. אך מדוע אנו אומרים שאלימלך (המתקן) רוקד גם לפני ערפה, אמו של גלית הפלישתית?

מהבעש"ט ישנו כלל גדול בחסידות, הקובע כי גם הרע בשרשו הוא טוב. אלא שקודם לטוב, התיקון, מופיעה תמיד גרסתו המסוכנת של הטוב – התהו. ערפה היא בעלת פוטנציאל גדול יותר. אלא שכדרך התהו, המעוניין להתממש עכשיו ומיד – בלי להתחשב בשיקולים נוספים – היא אינה מסוגלת לשאת את הנדודים, חסרי הודאות, עם חמותה נעמי. בריקודו לפניה, מעלה גם אותה אלימלך אל הקדושה ומצרף אותה אל אחותה רות, שגם היא עצמה "פרידה טובה" שיצאה ועלתה משדה מואב [פעולת העילוי מדור לדור רמוזה בהשלמה של רות-ערפה, העולות יחד 13 ברכוע – סכום בני המשפחה הראשונה, אדם-חיה-קין-הבל-שת – לא ברכוע, המתוקנת במשפחה היהודית הראשונה, אברהם-שרה-יצחק – א"ל ברכוע].

והנה, ראשי התיבות ערפה רות הם ער, כשם בנו הראשון של יהודה. ער גם הוא הופעה של תהו, ניצוץ משיח שלא התממש במציאות והפך מער ל"רע בעיני הוי". ככלל, סיפורו של המשיח רצוף בקשיים ונפילות: חטא לוט ובנותיו (ממנו יוצאות רות המואביה ונעמה העמונית, אמהות המלכות), חטא ער ואונן, מעשה יהודה ותמר, וגם גלות אלימלך למואב, שאותה מבקרים חז"ל בחריפות. אך הכל מסובב מאת ה', אשר הוא "נורא עלילה על בני אדם". זהו סוד "אני ישנה" בגלות, "וליבי ער" – לחפש ולמצוא ניצוצות קדושים, החבויים דווקא בה (כרמוז בפסוק נוסף בשיר השירים, "אמצאך בחוץ"). בנישואי ערפה ורות לבני אלימלך (משבט יהודה) מתחילה עלית ניצוץ-ער בדרך ללידת דוד

בשני הסיפורים ניכרת זיקתו המיוחדת של רבי אלימלך לשמחת חתן וכלה. בפרט חיבב הרבי את המצווה טאנץ, כאשר רוקדים קרובי המשפחה והאורחים החשובים לפני הכלה. ניתן לומר, שכל 'אלימלך' המופיע במשך הדורות אינו אלא גלגול של האלימלך הראשון – אלימלך איש נעמי. בכל פעם הוא מופיע ב'מהדורה משופרת', ומתקן דבר מה נוסף מגלגולו הראשון. כך אפשר להבין את שמחתו של רבי אלימלך בחתונת היתומה: אלימלך הראשון נפטר לפני שהשיא את שני בניו, ורבי אלימלך מטאהש – משלים את החסר בשמחתו. כך יוצא, כי הרה"ק מטאהש הוא בעצם אלימלך, שהיה מגדולי דורו, הרוקד את ריקוד המצווה לפני רות וערפה

מלכא משיחא. בהמשך – הורג דוד את גלית בן ערפה, ואבישי בן צרויה (אחינו) – הורג בהמשך את ערפה עצמה. בכך הוא שובר את קשיות הערף שלה, ומכין אותה לתיקון נינוח ושמח יותר בריקוד המצווה של הרבי.

בהספד על הרבי מטאהש, סיפר הגה"צ ר' הערצקא ווידער זצ"ל, אב"ד נירעדהאז:

כשהגיע הרה"ק מטאהש לקרעסטיר לרגל שמחת נישואי בתו של הרה"ק ר' מאיר יוסף זצ"ל עם בן אחיו רצו רבנים לדרוש בעת החתונה, כפי שהיה אז המנהג, ולא הניח הרה"ק מטאהש שידרשו. ואמר אז "פקודי ה' ישרים", מה שמתקנים עם תורה – "פקודי ה' ישרים", מתקנים גם עם "משמחי לב" (וואס מיטוט אויף מיט "פקודי ה' ישרים", קען מען אויפטוהן מיט "משמחי לב").

והוסיף בהספדו: צדיקים היו אומרים שכאשר יבואו לעולם העליון לא ינחו ולא ישקטו עד שיביאו את המשיח, וכשבאו לעולם העליון – כיבדו אותם לדרוש. אבל כבודו, שלא נתן לדרוש או על החתונה, לא ירצה גם בעולם העליון לדרוש – ואם כן, ישתדל נא להביא משיח...

תהליך העלייה השמחה של ערפה ורות יושלם בביאת המשיח במהרה בימינו, בכך שהשאיפות העזות של אורות דתהו יגשימו את עצמן בצורות הפעולה של הכלים דתיקון. ברוח דברי הגה"צ רבי הערצקא בהספדו, תורתו של משיח (אותיות ישמח וישמח) היא תורה שמחה, ועל כן יש להביאו "ברב שירה וזמרה". בשמחת חתן וכלה בפרט פועלים את פעולת "פקודי הוי' ישרים", פקידת ה' לגאול את עמו

המשך פנחס צדיקים בעמ' 2